

BAM: SỰ UỶ THÁC BA MẶT

Tác giả: Mats Tunehag

Kinh doanh còn hơn là làm ra tiền, dĩ nhiên ít nhất việc kinh doanh là phải làm ra tiền. Theo ông **Adam Smith** “cha đẻ của chủ nghĩa tư bản”, kinh doanh (thương mại) tồn tại là để cung ứng phúc lợi nói chung.

Ông **Dave Packard**, người tiên phong về vi tính, nói rằng: *“Rất nhiều người công nhận một cách sai trật rằng một công ty tồn tại chỉ là để làm ra tiền. Trong khi đây là một vấn đề quan trọng về sự tồn tại của một công ty, chúng ta phải nghĩ sâu rộng hơn và phải tìm ra được những lý do thật sự cho sự sống còn của chúng ta. Con người tập hợp chung lại với nhau và tồn tại như là một công ty, qua đó chúng ta có thể hoàn tất được việc nào đó nếu cùng làm chung với nhau để tất cả đóng góp cho xã hội, và nếu tách rời thì chúng ta không thể hoàn thành được”*.

Trong vòng 12 - 18 tháng vừa qua, chúng ta đã chứng kiến sự khủng hoảng kinh tế toàn cầu. Danh sách bảy sự vi phạm lớn có tính xã hội mà **Mahatma Gandhi** liệt kê, dường như đó là những triệu chứng chính xác cho một vài nguyên nhân dẫn đến việc khủng hoảng này. Danh sách này thật quá nhiều . . .

1. Chính trị mà không có nguyên tắc,
2. Giàu mà không có làm việc,
3. Thương mại mà không có đạo đức,
4. Vui hưởng mà không có lương tâm,
5. Giáo dục mà không có phẩm chất,
6. Khoa học mà không có khiêm nhường,
7. Tôn thờ mà không có hy sinh.

Nhà hoạt động xã hội Cơ đốc, ông **Jim Wallis** viết về sự khủng hoảng kinh tế: *“Sự khủng hoảng này thay đổi chúng ta như thế nào, sự khủng hoảng thay đổi chúng ta như thế nào về sự suy nghĩ, hành động và quyết định về những công việc – chúng ta sinh sống như thế nào, chúng ta kinh doanh ra làm sao? Vâng, đây là sự khủng hoảng có cấu trúc, thật sự nó là nguyên tắc xã hội mới mẻ. Nhưng, đó cũng là sự khủng hoảng thuộc linh, nó đòi hỏi sự tự chỉnh lý mới mẻ. Dường như chúng ta đánh mất và quên đi một vài điều – đó là giá trị của chúng ta”*.

Chúng ta không thể, và không nên tiếp tục kiên cố và kinh doanh theo cách thường lệ nữa, hay không theo phương cách tội đing của Wall street, và cũng không như cách máy móc mang tính xã hội hoạch định là trung tâm điếm.

Kinh doanh có nhiều mặt, đó là lợi nhuận và những giá trị, tạo nên sự giàu có, lợi ích cho xã hội, sản phẩm và các dịch vụ được tăng thêm giá trị, có sự chăm sóc, về các thị trường và quan tâm đến con người. Nhưng Kinh doanh như là công tác truyền giáo (BAM), thì lớn lao hơn Trách nhiệm xã hội liên kết (CSR), lớn hơn là tạo nên việc làm và doanh nghiệp. BAM, phải là người bước theo Chúa Jêsus nơi thương trường. BAM làm kinh doanh là để Đấng Christ và vinh hiển của Đức Chúa Trời phải được bày tỏ ra giữa các dân tộc và các quốc gia.

Kinh doanh như là công tác truyền giáo dựa trên Sự uỷ thác ba mặt mang tính Kinh Thánh rõ ràng:

1. **Sự uỷ thác mang tính tạo dựng** là để “*trông rọt, chăm sóc, thực thi sự quản trị, nhân cấp, làm việc và thịnh vượng*”. Thì rất sáng tạo, tạo nên điều ích lợi cho chính chúng ta và cho những người khác – trong và qua việc kinh doanh. Cũng có nghĩa là trở nên người quản lý tốt về những ta-lãng, nguồn lực và sự kêu gọi của chính mình vậy, nhưng cũng quan tâm đến sự tạo dựng và người khác. Cũng nhận ra và xác nhận rõ ràng những ân tứ và sự kêu gọi của các doanh nghiệp.

2. **Sự uỷ thác thuộc về điều răn lớn** là để “*yêu người lân cận như chính mình*”. Chúng ta nhận biết rằng kinh doanh có thể và nên phục vụ con người và đáp ứng những nhu cầu đa dạng (khác nhau). Thí dụ: Trình trạng thất nghiệp là nguyên nhân chính dẫn đến sự suy dinh dưỡng và sự thiếu ăn, vô gia cư, bệnh tật và những giới hạn trong sự điều trị y tế, cũng như nợ nần và tội phạm. Cung ứng việc làm là làm giảm bớt và ngăn chặn những vấn đề tồi tệ này.

3. **Sự uỷ thác có tính đại mạng lịnh** là để “*môn đệ hoá muôn dân*”. Là những người bước theo Chúa Jêsus, chúng ta có một sứ mệnh mang tính toàn cầu – cho mọi dân tộc. BAM có khuynh hướng toàn cầu và có tính truyền giáo. BAM mang lấy sứ mệnh Kinh Doanh (B) và Công tác truyền giáo quan trọng (M): Kinh doanh thật và ý muốn truyền giáo, đặc biệt là về các lãnh vực thuộc linh khốc liệt, những nhu cầu có tính xã hội và tính kinh tế. BAM hoạt động là mong muốn Đấng Christ được bày tỏ ra và vinh quang của Đức Chúa Trời được toả sáng trong và qua việc kinh doanh giữa các dân tộc và các quốc gia.

Ba sự uỷ thác này phải ưu tiên trước hết khi chúng ta hoạch định và điều hành công tác BAM. Khi chúng ta tiếp tục lượng giá công tác của BAM, công việc này cũng quan trọng như là ba sự uỷ thác vậy. Chúng ta phải thận trọng về mỗi nguy hại của chiều hướng (drift) trong công tác truyền giáo. Một ai đó có thể khởi đầu với niềm hy vọng và ham muốn lớn lao là phải có được tất cả ba sự uỷ thác này, nhưng cuối cùng thì chỉ đạt được CSR; chỉ đạt được sự uỷ thác tạo dựng và uỷ thác điều răn lớn mà thôi. Cũng tốt nếu cho những người giữ tiền bạc khác nhau, tuy còn có những sự thiếu sót. Trách nhiệm và sự đóng góp duy nhất của chúng ta là khi BAMers dựa trên 3 sự uỷ thác này.

Kinh doanh cốt chỉ là để làm ra càng nhiều tiền đó cũng là chiều hướng của việc truyền giáo. Đó là sự hiểu biết và thói quen giới hạn của việc kinh doanh hướng đến sự suy thoái toàn cầu. Ông Mahatma Gandhi đưa ra sự quan sát; điều rất quan trọng là một khi chúng ta tìm kiếm lợi ích toàn diện cho xã hội. Cuối cùng, là người Cơ Đốc nơi thương trường, chúng ta cố gắng làm kinh doanh là làm cho Chúa, phải chịu trách nhiệm trước Đức Chúa Trời và những người bước theo Chúa Jêsus.

Mats Tunehag, cộng tác với:

Lausanne: Senior Associate for Business as Mission

World Evangelical Alliance Mission Commission: Associate for Business as Mission

www.MatsTunehag.com